

TITVLVS XXXIII

quisq; ob̄h̄ciat te talem esse: cū ego ad quē hæc p̄tinet oīs
causa: p̄ te fidem hic faciā: promittāq; ab omnib⁹ eximere
te difficultatibus: quas ob hoc ferre posses. **Bene uale.** **Ex**
Mediolano. x. kalendas **Martias.**

Synonyma cōmissionalia.

Cura diligēter rem meā tuis humeris demandatā.
Hanc causam omnē tuæ cōmitto fidei.
Constituo te in meo negocio p̄curatorem.
Rei meæ te patronū uolo destinatū esse.
Fac si me amas ut nō neges curare meā istic causam.
Ego te meorū decerno gestorē negotiorū.
Präter te unū meas res agere uolo nemine.
Ad te solū deferri iubeo: quicqd istic pro me agit.
Cū tibi soli meaꝝ reꝝ oīm diligētiā isto i foro cōmiserim:
fac ut acumē ingenij: uimq; tuæ declares sapiētiæ.
Tu mibi delectus es mearū rerū tutor atq; defensor.
Te solū præesse meis præcipio causis.
Quicqd in omni re mea pfeceris: ego quoq; factū reor.
Cōfirmaturus sum semp quæ gesseris meo nomie.
Iube in rebus meis quæ apud uos aguntur: ut uelis: idem
affirmo.
Nulla i re tuæ refragabor uolūtati: si res meas incep̄eris.
Commisi tibi meas causas: quæ istic tractant̄: nec senten-
tiam muto.
Scire quēlibet cupio delere me quæcūq; mādata (q̄q; aliū
p̄curatōrē meū appellat) te solū deinceps illū decreuisse.

Titulus. xxxiiij.

Testimonialis familiaris.

Magna fides adbibēda testi (ut **S**c̄euola iussit) cū expos. **S**c̄euola
cit omni exceptiōe maiorē. Itaq; cui testimoniu dicēdū ē: **T**estis om̄i
ei animaduertēdū arbitror ne qd dicas temere: siue p̄ obli exceptione
uionē: siue p̄ errorē. **N**ā q p̄ amicitiā: aut preciū: aut odiū: maior
aut metum a fide deficiunt: i mea quidē sentētia: uel stul-
ti sunt: uel scelerati: uel immanes: uel abiecta mente: nulli⁹
facūdīæ. **N**ā testimonio præst deus: & peieratio superos

TITVLVS XXXIII

semp habet ultores. Cū ad me igit̄ sit testificādī gratia de/
uētū: ne me roget qlq; nec arbitret̄ me dicturū qđ nō me/
mini. Videor enim quasi somnia meminisse: quēdā istinc
me præsente: nescio quam pecuniā cuidā numerasse. At
neq; temp⁹ memoria teneo: nec locum: nec qui tūc inter/
essent: nec nummorū numerū: nec ipsos homies inter se
cōtrahētes: nec causas aut pactiones. Ne me igit̄ cogatis
præterea quicq; dicere qđ nesciam. Nec rufus hæc testi/
monia sint suspecta cuiq;: qm̄ bona soleam esse reminiscē/
tia. Cum em̄ tunc me non designauerim testē: nibil ex ijs
reb⁹ memoriae demādai: quippe qui nō credidī me unq;
esse ppter ea relaturū aliquid. Si scirē: psequerer plura. Va/
lete. Ex Mediolano, ix. kalendas Martias.

¶ Testimonialis familiarissima.

Causa sic habet: Curius fabricio mutuos dedit nūmos au/
reos octo: me coram: rogauitq; ut interessem testis: si qn̄
quicq; ab me quereret: ueritatē expressur⁹. Intererat tūc
mecū & Lucius & Flavius: qui sunt pari modo testes ad/
uocati. Post ea tempora nibil audiūm⁹. Fuerūt hæc autē
Parthenope quarto kalēdas Ianuariās būi⁹ anni. Ex Me/
diolano, viij. Kalendas Martias.

¶ Testimonialis grauis.

Cato Hieronym⁹ Cato vir tantus: quem uel solū Hieronym⁹ inquit creden/
dum esse: cū dicturus testimoniuū quereret inurat⁹ dice/
re noluit: tabellione prætoreq; instāte qđ ei fides habere/
tur uel non iurato: at alijs inquit id nō traditur: ius autem
omnis eosdem existimare debet. Q si nulla est personarū
in iudicijs acceptio: quid ego de me censeam: cuius testi/
monium expectatis? Tam enim mihi desunt eæ: quas uul/
gus admirat: diuinitæ: ut nullā uideant adhibere mibi uer/
bisq; meis fidem posse qui testimoniuū legent. Non enim
ea sunt tempora: quibus inuratō Catoni credebat: qui/
bus Solon in templo testimoniuū a quocumq; dictum uo-

Solon

TITVLVS XXXIV

Iuit nefas esse reprobare: quibus Mercurius Trimegistus Trimegist⁹ apud Assyrios: aut sic: aut nō iubebat a teste proferri: nec de illo quicq; dubitari: cū uel maximos peierare posse cē seret: uel iuslurandū nihil in malos cōponere metus. Nūc aut illud Iuuenalis est in promptu: Quātū qscq; sua nūmo Iuuenalis in rum seruat in arca: tantū habet & fidei, lures licet & famo, umbricio thracū: & nostroꝝ aras: cōtēnere fulmina pauper credit.

Deberem igit̄ a dicendo desistere: cū sitis deinde petituri quot possideā: & cū nequeā illud r̄ndere libertini: Ego po In prima sideo pl⁹ Pallante: & licinīs reiſciar: & aut p̄cio: aut prece satyra dicar hoc dixisse aut illud. Nā protinus ad censum(ut idē Satyrus pulcherrime complexus est) de morib⁹ ultima Iuuenalis infiet quæſtio: Quot pascit seruos; Quot possidet agri iuge umbricio ra: Q̄ multa magnaꝝ parapside cœnat: Ego uero qd respondeā: q Codro sum illo paupior: cui nihil pr̄ter abacū Codrus erat: & iāq; uetus græcos seruabat cista libelloſe. At paup, tamē uouī me ppetuo seruaturū: quid est diuītīs opus? Certe nō est necesse. At iudices & causidici hæc obijcent testimonio: q̄q; beatī appellant a Christo pauperes: ut & Augustinus declarauit: pauperes inq; suo sed diuino diuī Augustin⁹ tes ſpiritu. Dicam tamen (quod me rogatis) & deos pri- mū aduoco mibi testes: ſic rem habere(ut dicam) Tū eos homines qui præfuerūt: nō ſolū interfuerūt hiſce cauſis: Pomponius Titum adiuit: & eſt unice nobis interceſſo- ribus deprecatus: ſibi mutuos daret centū aureos: cōmo- datos aut̄ libros tris: Liuium: Iuſtinū & Tranquillū. Dicta ſunt multa: inuentæꝝ plures ad negandū cauſæ. Demum orauimus ego Camillus Brutus & Sempronius adeo Titum: ut & mutuos dederit quod petebat: neq; promiserit modo: ſed nobis tradiderit corā: & cōmodatos illuc allatoſ: & illinc Pōponij traductos domū libros pariē. Nō m̄to poſt petij Titus: cū alio pfecturus Pōponius eſſet: ut publico ſibi de hiſce rebus fides fieret documento: nosq; quorū fuerant hæc interceſſionib⁹ facta: cogeremur reni- tentē etiam Pomponiū hoc facere. Nequiuimus hæc ſua-

TITVLVS XXXV

dere Pomponio: quippe cui uiderec ante diē ad restitu, endam pecuniā reddendosq; libros designatā: se nibil de, bere Tito: quo posset itre cogi cū ei semel crediderit: nec deterior factus sit. Hæc certa sunt. Aduocate etiā testes illos. Ex mediolano. viij. Kalē das Martias.

Synonyma testimonialia.

Res hæc sic habet ut tabulae docent publicæ.
Nihil bac in causa dici potest aliud: q̄d quod mea legi po, test epistola:

Vera sunt omnia quæ testimonio firmaui meo.

Negq; prece nec precio dixi: nec odio nec amore.

Censui deum interfuisse testimonio.

Summā arbitror testificandi religionē.

Qui fidē testimonij frāgit: nequit nō esse vir nequissim⁹.

Quid magis impūi existimari debet q̄d irreligiose testimo niū dicere: cui præsunt numinaq;

Qui peierat testis: deos omnes habet ultores.

Quæ sunt a me testimonio tibi dicta: in tuāq; conueniunt causam: dicta nō fuissent si aliter habuissent.

Non sunt abs te mibi habendæ gratiæ: sed ueritati quæ sic habuit.

Vbi ueritas est: ibi deus.

Totū me mūdi aurū testimonio mentiri nō cogeret.

Nulla in re delectant me mendacia: sed multo in testificā do minus.

Expectāda est a me semp in testimonij ueritas.

Nihil arbitror esse in uita religiosius & fide obseruātius q̄d cū testimonij imutata dicit ueritas.

Titulus. xxxv.

Lamentatoria familiaris.

Possum hoc existimare supos ferre: ut negq; pietati apud te loc⁹ sit nec religionis. Me fratrē fecellisti: ac iurat⁹ pmit,

Ouidius. j. tens asseuerans. Scio illud Ouidianū in usu: Fratrū quoq; metamor. gratia rara ē. Nec excidit e memoria: Fraterno primi ma, Lucantis in duerunt sanguine muri. Sed ego me quasi peregrinū ad primo